

OBČINA VELIKE LAŠČE

**OBČINSKI NAČRT
ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB
JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI**

Verzija 2.0

	ORGAN	DATUM	ODGOVORNA OSEBA podpis
SPREJEL	Župan Občine Velike Lašče		Anton Zakrajšek
ODOBRIL	Poveljnik Civilne zaščite Občine Velike Lašče		Branko Indihar
IZDELAL	Občinska uprava, strokovni delavec za področje ZIR		Jerica Tomšič Lušin
SKRBNIK	Občinska uprava, strokovni delavec za področje ZIR		Jerica Tomšič Lušin

Velike Lašče, februar 2018

KAZALO

1. JEDRSKA ALI RADIOLOŠKA NESREČA	4
1.1 UVOD.....	4
1.2 SPLOŠNO O NEVARNOSTI IONIZIRAJOČEGA SEVANJA	4
1.3 VIRI NEVARNOSTI IONIZIRAJOČEGA SEVANJA V REGIJI.....	4
1.4 JEDRSKE ELEKTRARNE	5
2 OBSEG NAČRTOVANJA	8
2.1 RAVNI NAČRTOVANJA	8
2.2 NAČELA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	8
3 KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB JEDRSKI NESREČI	9
3.1 TEMELJNE PODMENE NAČRTA	9
3.2 KONCEPT ODZIVA OB JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI V NEK.....	9
3.3 KONCEPT ODZIVA OB JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI V TUJINI.....	11
3.4 UPORABA NAČRTA.....	12
4 SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA.....	13
5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	15
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV TER ZAGOTAVLJANJE POMOČI	17
6.1 AKTIVIRANJE ORGANOV IN STROKOVNIH SLUŽB OB JEDRSKI NESREČI V NEK.....	17
6.2 AKTIVIRANJE SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ OB NESREČI V NEK	17
7 UPRAVLJANJE IN VODENJE	21
8 NADZOR RADIOAKTIVNOSTI.....	26
9 UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	27
9.1 ZAŠČITNI UKREPI	27
9.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	29
10 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	33
11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	34
11.1 POMEN POJMOV	34
11.2 OKRAJŠAVE.....	35
12 SEZAM PRILOG	36

13 SEZNAM DODATKOV.....	36
<i>Skupni dodatki .....</i>	<i>36</i>
<i>Posebni dodatki .....</i>	<i>37</i>

1. JEDRSKA ALI RADIOLOŠKA NESREČA

1.1 UVOD

Občinski načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči za območje občine Velike Lašče je izdelan v skladu in na podlagi Državnega načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči, ki ga je sprejela vlada RS 22.7.2010 ter na podlagi Regijskega načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči na območju ljubljanske regije (verzija 3.0), v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1) je izdelan na osnovi Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. list RS, št. 24/2012 in 78/16) ter drugimi predpisi in strokovnimi podlagami.

Načrt ne zajema drugih nesreč z viri ionizirajočega sevanja, kot so nesreče pri transportu radioaktivnih ali jedrskih snovi, nesreče z drugimi viri ionizirajočega sevanja ali nesreče, ki bi jo povzročilo strmoglavljenje satelita na jedrski pogon. Prav tako v načrt ni vključena pripravljenost RS na teroristične napade z uporabo radiološkega orožja,

1.2 SPLOŠNO O NEVARNOSTI IONIZIRAJOČEGA SEVANJA

Viri ionizirajočega sevanja so naravni in umetni. Zaradi radioaktivnih izotopov v okolju (zemlja, zrak, voda, prehrana) je človek na razne načine izpostavljen ionizirajočemu sevanju. Običajno jih delimo na zunanje in notranje obsevanje.

Do zunanjega obsevanja pride, če so radioaktivni izotopi v človekovi okolici, do notranjega obsevanja pa pride zaradi vnosa radioaktivnih snovi v organizem z vdihavanjem onesnaženega zraka, uživanjem onesnažene hrane in pijače in zaradi vnosa skozi kožo, zlasti če je poškodovana.

1.3 VIRI NEVARNOSTI IONIZIRAJOČEGA SEVANJA V REGIJI

Vire nevarnosti lahko razdelimo v 5 skupin:

1. **Jedrski objekti** - to so jedrske elektrarne, raziskovalni jedrski reaktorji, postroji za obogatitev urana, postroji za izdelavo gorivnih elementov, obrati za predelavo in odlaganje obsevanega jedrskega goriva ter objekti, namenjeni uskladiščenju, predelavi in odlaganju radioaktivnih odpadkov. V regiji je takšen objekt raziskovalni jedrski reaktor v Podgorici pri Ljubljani, nevarnost predstavlja bližina NEK in takšni objekti v tujini, ki imajo ob nesreči čezmejni vpliv.

2. **Objekti, kjer se uporabljajo radioaktivni viri** - to so stacionarni objekti, kjer se uporabljajo radioizotopi (npr. v industriji, raziskovalnih inštitutih in bolnišnicah).

3. **Prevoz radioaktivnih in jedrskih snovi** - zaradi posebnih varnostnih ukrepov je verjetnost nesreče pri prevozu zelo majhna, ce pa se zgodi je njen vpliv prostorsko omejen na nekaj hektarjev veliko območje, ki bi ga bilo potrebno po nesreči dekontaminirati oziroma omejiti dostop nanj.

4. **Padec satelita na jedrski pogon ali satelita, ki ima na krovu radioaktivni material.** Razlikujemo dve vrsti virov sevanja na satelitu: vir visoke alfa aktivnosti (iztopi plutonija) in reaktorski vir. Nevarnost pomeni predvsem vdihavanje delcev, ki v posamezniku lahko

povzroce visoke doze, in ne zunanje sevanje. Obmocja onesnaženja so trakaste oblike s širino nekaj 10 kilometrov in dolžino nekaj 100 kilometrov.

5. **Teroristicni napadi** se lahko izvedejo z napadi na jedrske objekte ali z uporabo t.i. »umazanih bomb« katerih namen je povzrociti radiološko kontaminacijo omejenega obsega.

V občini Dol pri Ljubljani, v naselju Podgorica, se nahaja raziskovalni jedrski reaktor TRIGA Mark II za potrebe Instituta Jožef Stefan. Končna varnostna ocena za raziskovalni reaktor TRIGA Mark II v Podgorici ne predvideva, da bi lahko prišlo do nesreče z radioaktivnim izpustom v okolico, ki bi imel posledice za prebivalstvo. Reaktor je tako konstruiran, da pri nenadnem povečanju moči sam ugasne še preden se proizvede dovolj toplote, da bi prišlo do taljenja sredice. Najhujša predvidena nesreča na področju reaktorskega centra bi bila izguba vode iz reaktorskega tanka, kar bi povzročilo zelo veliko hitrost doze v reaktorski hali, brez vpliva na področje zunaj ograde reaktorskega centra. Nesreča z največjim vplivom na prebivalstvo bi bila poškodba srajčke gorivnega elementa pri premeščanju, kar bi povzročilo dozo nekaj mikro Sv na oddaljenosti 100 m od reaktorja.

S tem načrtom se ureja nadzor in obvladovanje dogodkov samo ob najhujših nesrečah v jedrskih elektrarnah. Najhujša jedrska nesreča v tem primeru pomeni poškodbo sredice z odpovedjo zadrževalnega hrama.

V Sloveniji je takšen objekt:

- Nuklearna elektrarna Krško,
- v tujini jedrske elektrarne v 1000-kilometrskem območju

1.4 JEDRSKE ELEKTRARNE

1.4.1. Nuklearna elektrarna Krško (NEK)

NEK je na levem bregu reke Save in je približno 3 km oddaljena od Krškega, leži 70 km jugovzhodno od Ljubljane in 35 km severozahodno od Zagreba, od Občine Velike Lašče pa je oddaljena 67 km zračne linije.

Nuklearna elektrarna ima lahkovodni tlačni reaktor tipa PWR s toplotno močjo 2000 MW, v katerem je 121 gorivnih elementov. Električna moč na sponkah generatorja je 707 MW.

Za preprečevanje jedrskih nesreč in za zmanjšanje njihovih posledic so v elektrarni vgrajeni naslednji sistemi in naprave:

- **varovalni sistemi,**
- **tehničnovarnostne naprave,**
- **zadrževalni sistemi in**
- **sistemi za napajanje v sili.**

Skupna naloga vseh varnostnih sistemov je preprečevanje nenadzorovanega uhajanja radioaktivnih snovi v okolico elektrarne.

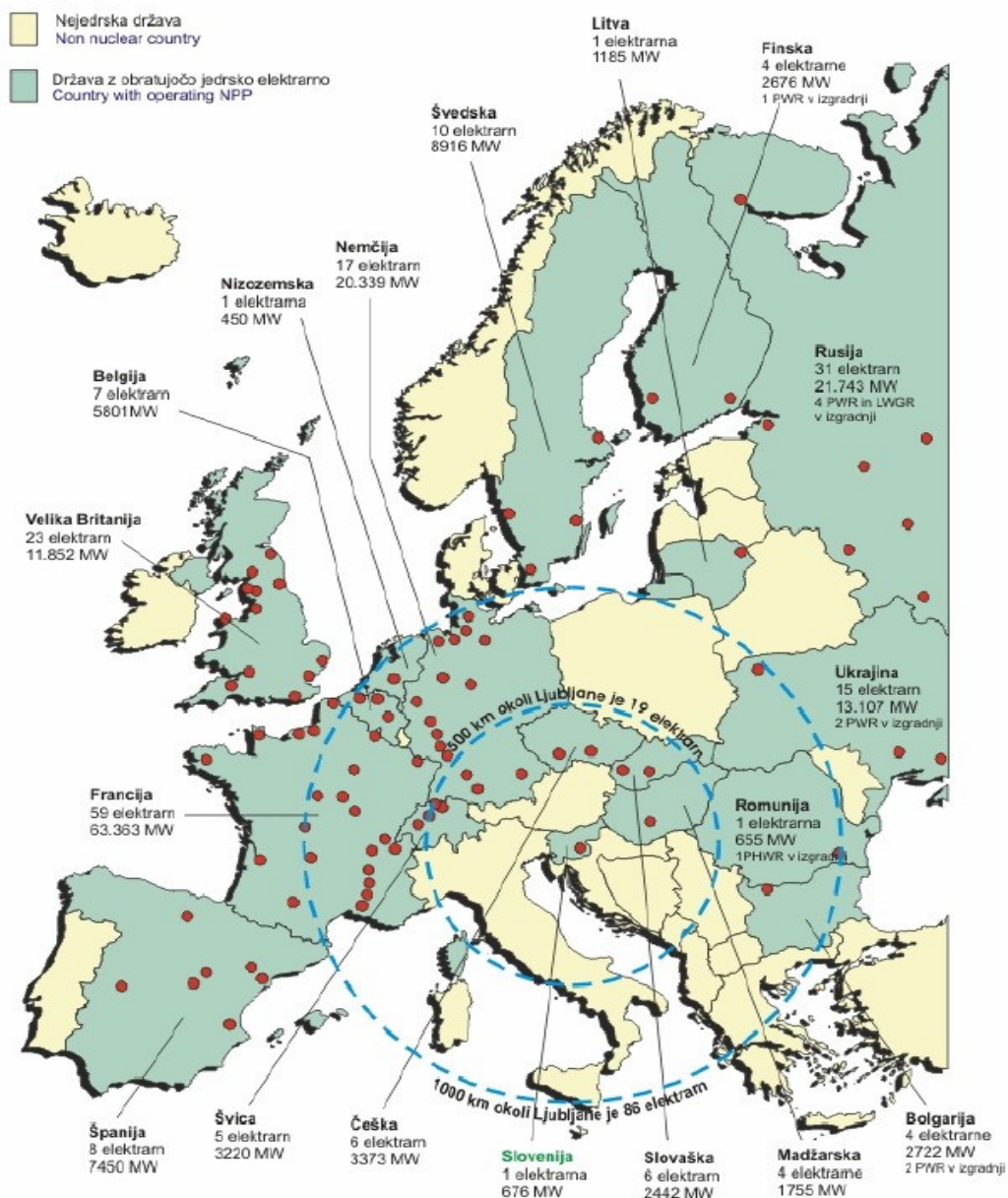
1.4.2. Jedrske elektrarne v tujini

Na obmocju 1000 km od Slovenije deluje 50 jedrskih elektrarn s 109 energetskimi reaktorji, od tega jih je 32 v 500-kilometrskem pasu.

Obmocju Ljubljanske regije so najbližje elektrarne na Madžarskem, Slovaškem, Češkem in Nemčiji (na Bavarskem), ki so od meje oddaljene do 300 km.

Jedrske elektrarne v Evropi

Copyright © ICJT 2006
www.icjt.org

Stanje avgusta 2006 po podatkih Mednarodne agencije za atomsko energijo.
Status as of August 2006 as reported to IAEA.

Na eni označeni lokaciji je lahko tudi več reaktorjev.
Each indicated location can represent several reactors.

Slika 1 : Jedrske elektrarne v Evropi

1.5. MOŽNE POSLEDICE NESREČE

Ob jedrski ali radiološki nesreči se sprostijo radioaktivne snovi pretežno v ozračje in se razširijo v obliki radioaktivnega oblaka v okolje. Stopnja ogroženosti ob jedrski ali radiološki nesreči zaradi radioaktivnega onesnaženja okolja je odvisna od vrste in količine izpušne aktivnosti posameznih skupin radionuklidov. Prenos in razširjenje sta odvisna od vremenskih razmer. Radioaktivni delci se med prenosom usedajo (suhi used) ali pa se izpirajo s padavinami (mokri used) na površine pod seboj.

Radioaktivno sevanje prihaja do človeka z vdihavanjem radioaktivnih delcev, zaužitjem z vodo ali hrano ter z neposrednim zunanjim obsevanjem iz radioaktivnega oblaka ali iz onesnaženih tal.

1.5.1. Možne posledice jedrske nesreče NEK na območju Občine Velike Lašče

NEK velja za varno jedrsko elektrarno in ima v svojem varnostnem sistemu vgrajenih več varnostnih elementov, zato je možnost resne nesreče (taljenje reaktorske sredice) majhna, še manjša pa je verjetnost, da bi v primeru nesreče prišlo do nenadnega izpusta radioaktivnih snovi v okolje.

1.5.2. Možne posledice jedrske nesreče v tujini

Ob nesrečah v oddaljenih jedrskih objektih, predvsem tistih, ki so znotraj 1000 kilometrskega območja, lahko ob neugodnih vremenskih razmerah (dež pri prehodu radioaktivnega oblaka) pričakujemo onesnaženje na celotnem območju Slovenije, s tem pa tudi na območju občine Velike Lašče.

1.6. SKLEPNE UGOTOVITVE

Občino Velike Lašče lahko prizadenejo nesreče:

- v jedrski elektrarni Krško,
- v jedrskih elektrarnah v tujini, ki so znotraj 1000 km območja oddaljenosti od Slovenije.

S tem načrtom zaščite in reševanja ob jedrski nesreči v NEK ali v tujini se načrtujejo ukrepi in naloge za zaščito, reševanje in pomoč za zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje, ki so v pristojnosti občine.

Ob jedrski ali radiološki nesreči v NEK se z načrtom načrtuje izvajanje ukrepov in nalog za ozemlje, ki je izven 25 km območja in spada v območje splošne pripravljenosti.

Ob jedrski ali radiološki nesreči v tujini se izvajajo ustrezni ukrepi, ki so predvideni za območje dolgoročnih zaščitnih ukrepov ter drugi ukrepi, ki jih predlagajo pristojni strokovni organi. Z načrtom se načrtuje sprejem in namestitev oseb iz območja izvajanja evakuacije (Posavja). Občina Velike Lašče izpolnjuje pogoje za sprejem evakuiranih prebivalcev, saj leži izven 25 kilometrskega območja načrtovanja dolgoročnih zaščitnih ukrepov. Število evakuiranih prebivalcev, ki jih sprejme občina Velike Lašče ter določitve evakuacijskih sprejemališč definira Regijski načrt za jedrsko nesrečo, podani pa so v prilogah tega načrta.

D - 20 Državni načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči
D - 23 Načrt sprejema in namestitev prebivalstva iz Posavja ob jedrski nesreči v občini Velike Lašče

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 RAVNI NAČRTOVANJA

Občina Velike Lašče izdela načrta zaščite in reševanja za območje splošne pripravljenosti, kjer se izvajajo dolgoročni ukrepi ob jedrski ali radiološki nesreči v NEK in ukrepi ob nesreči, v kateri od jedrskih elektrarn v tujini.

S tem načrtom se urejajo ukrepi in dejavnosti za zaščito in reševanje, ki so v občinski pristojnosti.

Načrt zaščite in reševanja ob jedrski nesreči občine Velike Lašče je usklajen z regijskim načrtom in s temeljnim načrtom zaščite in reševanja ob jedrski nesreči.

2.2 NAČELA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Pri zaščiti in reševanju pa se upoštevajo predvsem naslednja načela:

- načelo pravice do varstva:** po zakonu ima vsak zagotovljeno pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ob jedrski nesreči imata zaščita in reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi zaščitnimi in reševalnimi dejavnostmi.
- načelo pomoči:** ob jedrski nesreči je vsak dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih.
- **načelo javnosti:** država in občine morajo zagotoviti, da je prebivalstvo na prizadetem območju obveščeno o nevarnostih.
- načelo preventive.** država in občine pri zagotavljanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s svojimi pristojnostmi prednostno organizirajo izvajanje preventivnih ukrepov.
- načelo odgovornosti.** Vsaka fizična in pravna oseba je v skladu z zakonom odgovorna za izvajanje ukrepov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev.** Pri zaščiti in reševanju so dolžne občine uporabiti najprej lastne sile in sredstva in le, če ta ne zadoščajo ali niso zagotovljena med sosednjimi občinami, se vključi v pomoč in reševanje država.
- načelo obveznega izvajanja odločitev:**
vodenje zaščite in reševanja temelji na obveznem izvajanju odločitev organov, pristojnih za vodenje civilne zaščite, in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč.
- načelo zakonitosti:**
nihče ni dolžan in ne sme izvajati odločitve, če je očitno, da bi s tem storil kaznivo dejanje ali kršil mednarodno humanitarno pravo.
- načelo varstva reševalcev in drugega osebja:**
dozne obremenitve posameznikov, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju, načeloma ne smejo preseči vrednosti doznih omejitev za profesionalne delavce z viri ionizirajočega sevanja, razen če bi s tem obvarovali življenje in zdravje večjega števila ljudi ali preprečili razvoj dogodkov s katastrofalnimi posledicami.

3 KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB JEDRSKI NESREČI

3.1 TEMELJNE PODMENE NAČRTA

1. Načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči na območju občine Velike Lašče je izdelan za jedrsko nesrečo ali radiološko, pri kateri lahko pride do večjega izpusta radioaktivnih snovi v okolje, in sicer za:
  - jedrsko nesrečo v NEK
  - radiološko nesrečo in
  - jedrsko nesrečo v tujini s čezmejnimi vplivi na območje občine Velike Lašče.
2. Načrt temelji na vnaprej določenih območjih načrtovanja zaščitnih ukrepov, stopnjah nevarnosti in intervencijskih nivojih.

Ob nesrečah v tujini in v NEK je občina Velike Lašče na območju splošne pripravljenosti.

Stopnje nevarnosti:

- nenormalni dogodek
- začetna nevarnost
- **objektna nevarnost**
- **splošna nevarnost**, se razglasi, ko grozi oziroma je prišlo do poškodbe ali taljenja sredice z možnostjo poškodovanja zadrževalnega hrama. Obstaja možnost ali pa je prišlo do izpusta radioaktivnih snovi v okolje v takšnem obsegu, ki zahteva zaščitne ukrepe na širšem območju okoli elektrarne.

Intervencijski nivoji:

- **intervencijski nivoji**, so izogibne doze, pri katerih začnemo izvajati takojšnje in dolgoročne zaščitne ukrepe za ogroženo prebivalstvo;
- **akcijski nivoji** so nivoji kontaminacije prehrane, pri katerih začnemo uvajati kontrolo nad prehrano;
- **operativni intervencijski nivoji** so neposredno merljive ravni, pri katerih začnemo uvajati zaščitne ukrepe za prebivalstvo ali delavce; izvedeni so iz intervencijskih in/ali akcijskih nivojev.

3.2 KONCEPT ODZIVA OB JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI V NEK

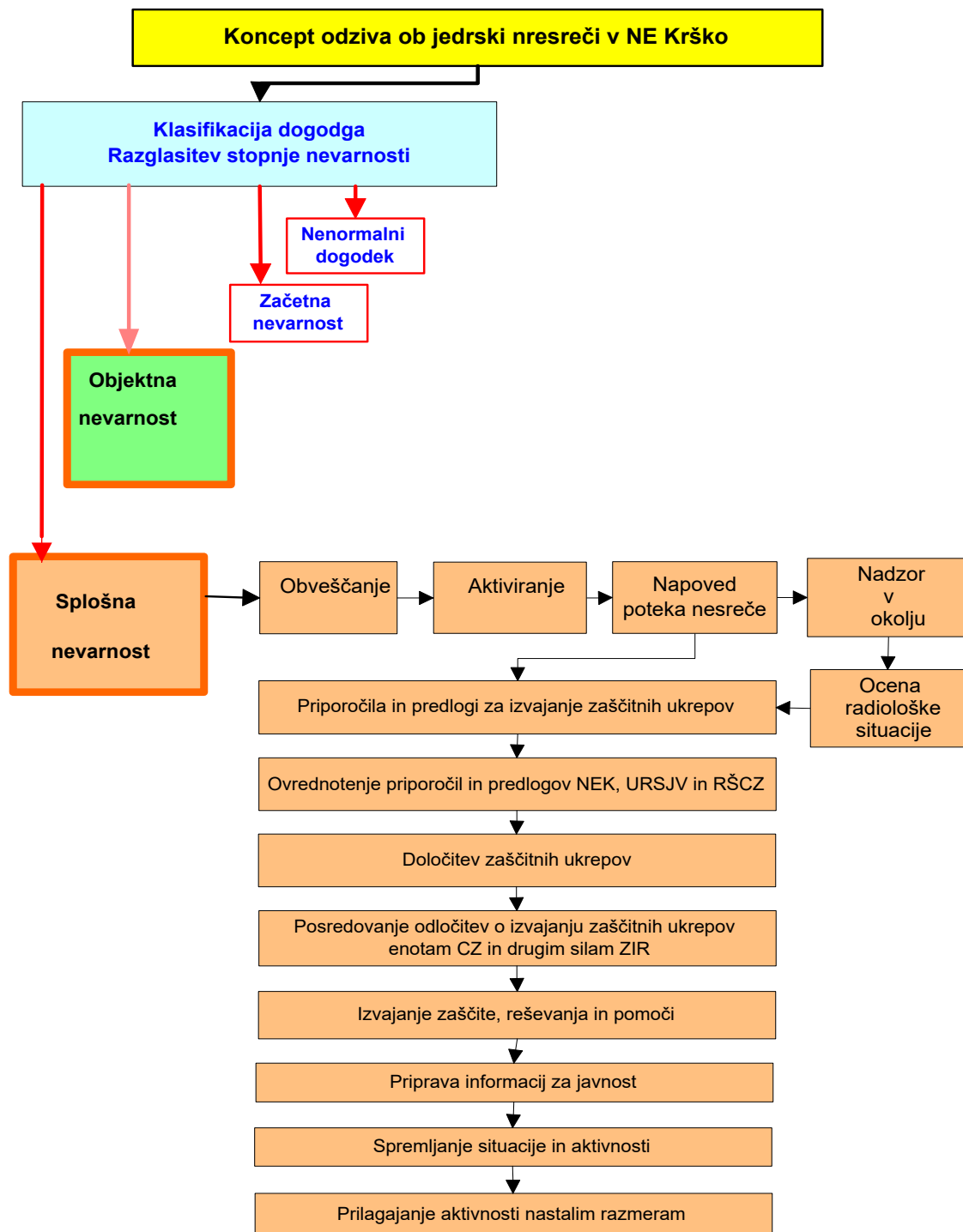
Koncept odziva ob jedrski nesreči v NEK temelji na stopnjah nevarnosti oziroma klasifikaciji izrednega dogodka - nesreče. Klasifikacija nevarnosti je v pristojnosti NEK.

Odstopanje od normalnega obratovanja elektrarne v Krškem razvrščamo v:

- **nenormalni dogodek** se razglasi, ko se dogodki razvijajo v smeri nenormalnega obratovanja elektrarne. Ob nepravilnem ukrepanju ali razvoju stanja, ki ga osebje v izmeni ne bi imelo več pod nadzorom, bi lahko ti dogodki vplivali na varnost elektrarne in bi vodili v višjo stopnjo nevarnosti.
- **začetna nevarnost** se razglasi ob nastanku ali razvoju nenormalnega dogodka in ima ali bi lahko imela za posledico zmanjšanje varnosti v elektrarni. Možen je manjši izpust radioaktivnih snovi, ni pa pričakovati večjega tveganja za okolje.
- **objektna nevarnost** se razglasi pri nastanku ali razvoju dogodkov, ki imajo ali bi lahko imeli za posledico večjo odpoved varnostnih funkcij elektrarne in posledično ogroženost osebja elektrarne in okoliškega prebivalstva. Obstaja možnost ali pa je že prišlo do izpusta radioaktivnih snovi v takem obsegu, ki zahteva zaščitne ukrepe v elektrarni,

vključno z evakuacijo elektrarne in območja, ki je pod neposrednim nadzorom elektrarne (0,5 km izključitveno območje),

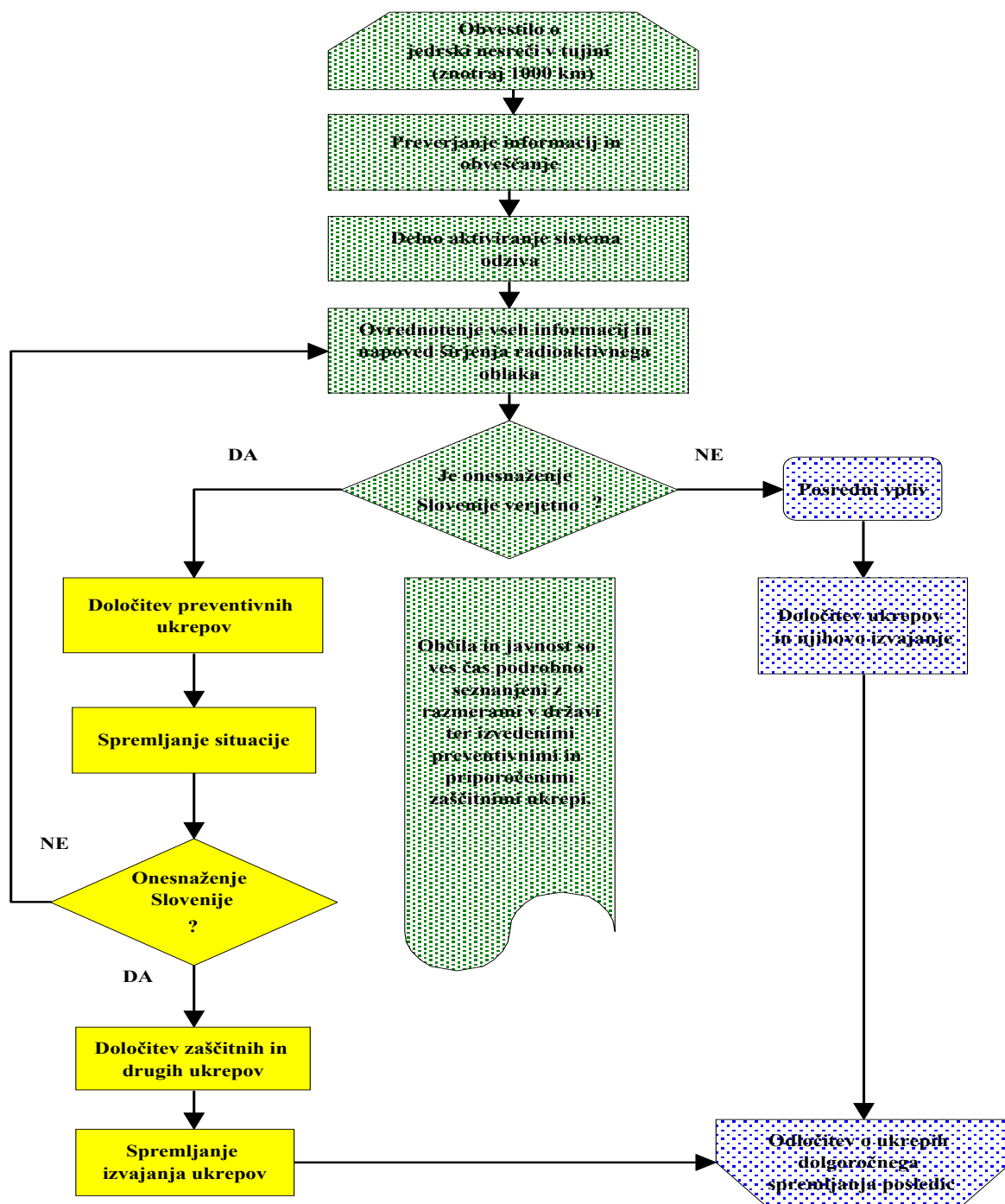
- **splošna nevarnost** se razglasi, ko grozi oziroma je prišlo do poškodbe ali taljenja sredice z možnostjo poškodovanja zadrževalnega hrama. Obstaja možnost ali pa je prišlo do izpusta radioaktivnih snovi v okolje v tolikšnem obsegu, ki zahteva zaščitne ukrepe na širšem območju okoli elektrarne.

3.3 KONCEPT ODZIVA OB JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI V TUJINI

Koncept odziva ob jedrski nesreči v tujini temelji na oceni možne ogroženosti: na napovedi širjenja radioaktivnega oblaka in možnem neposrednem onesnaženju Slovenije ter na oceni posrednega vpliva (uvoz, prehodi čez državno mejo, potovanje v prizadete države, zaščita Slovenskih državljanov v prizadetih državah itd.).

Koncept odziva ob jedrski ali radiološki nesreči v tujini

3.4 UPORABA NAČRTA

Načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči se aktivira:

- ob jedrski nesreči v NEK, ko Nuklearna elektrarna v Krškem razglasi splošno nevarnost,
- ob nesrečah v jedrskih elektrarnah v tujini, ko je iz poročil URSVS in ŠCZ RS razvidno, da je potencialna nevarnost kontaminacije za območje osrednje Slovenije oz. Občine Velike Lašče.

Župan je dolžan izvajati sprejete zaščitne ukrepe na območju Občine Velike Lašče in poročati poveljniku CZ regije o izvedenih ukrepih.

Odločitev o uporabi načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči sprejme poveljnik Civilne zaščite Občine Velike Lašče oziroma njegov namestnik.

D- 23 Načrt sprejema in namestitve ogroženih oseb iz Posavja ob jedrski nesreči v Občini Velike Lašče
---

4 SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG ZRP V OBČINI VELIKE LAŠČE

4.1.1 Občinski organi in službe:

- župan,
- občinska uprava,
- občinski svet in odbori.

4.1.2 Sile za ZRP:

- Organi vodenja CZ:
  - poveljnik CZ Občine Velike Lašče,
  - namestnik poveljnika CZ Občine Velike Lašče,
  - štab CZ Občine Velike Lašče,
- Enote in službe CZ:
  - komisija za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov
  - komisija za ocenjevanje škode.
- Javne službe, organizacije in pogodbeno podjetja:
  - Policijska postaja Ribnica
  - javna zdravstvena služba
  - javna veterinarska služba
  - javna služba socialnega varstva
  - gospodarske javne službe (režijski obrat, javno komunalno podjetje, vodnogospodarska podjetja, cestna podjetja ipd.)
  - Gasilska zveza Velike Lašče
  - podjetja, s katerimi so sklenjene pogodbe za tehnično reševanje
- Enote in službe društev in drugih nevladnih organizacij:
  - Prostovoljna gasilska društva združena v Gasilsko zvezo Velike Lašče
  - Rdeči križ Slovenije, KORK Velike Lašče in Karitas Župnije Velike Lašče
  - Planinsko društvo Velike Lašče
  - Društva (turistična, športna, kulturna, druga)

P – 1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite

P – 2 Odgovorni za ZRP v občini

P – 6 Pregled enot in pripadnikov CZ občine Velike Lašče

P – 4 Pregled humanitarnih organizacij

P – 5 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR

4.2 MATERIALNO-TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.2.1 Materialno-tehnična sredstva se načrtujejo za:

- **zaščitno - reševalno opremo in orodje** (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, sredstva za nastanitev prebivalcev, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci).

Uporabljali bi sredstva, ki so v lasti Občine Velike Lašče, Civilne zaščite Občine Velike Lašče, ter sredstva prostovoljnih gasilskih društev in ostalih društev Občine Velike Lašče (v skladu z medsebojno pogodbo o opravljanju gasilske službe). Po potrebi se uporabi tudi sredstva šole in vrtca, glede na medsebojen dogovor o sodelovanju. Prav tako bi sodelovali s podjetniki, ki bi uporabljali lastno opremo. V primeru potrebe po dodatnih sredstvih, ki jih ne bi mogli pridobiti znotraj občine, bi za pomoč prosili najprej sosednje občine, (Škofljico, Ig, Dobropolje, Ribnico, Sodražico), nato regijo in državo.

- **sredstva pomoči** (živila, pitna voda, zdravila in drugi predmeti oziroma sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu prebivalstvu). Za ta sredstva se računa na pomoč humanitarnih organizacij, po potrebi bi sredstva dobavila trgovska podjetja, ki imajo na območju občine svoje trgovine. Prevoz vode bi zagotovila gasilska društva.

4.3 PREDVIDENA FINANČNA SREDSTVA

Finančna sredstva se načrtujejo za:

- **redne stroške** (stroški usposabljanj, nakupa in vzdrževanja opreme, vaj, drugi redni stroški); ti stroški se krijejo iz proračuna občine Velike Lašče,

- **stroški v primeru nesreče - stroški operativnega delovanja** (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike CZ in drugih sil za ZRP, stroški namestitve prebivalcev, drugi materialni stroški , ki se krijejo iz sredstev proračunske rezerve.

- **stroški dodatnega vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme**

- **materialne stroške** (prevozni stroški in storitve, gorivo, mazivo)

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

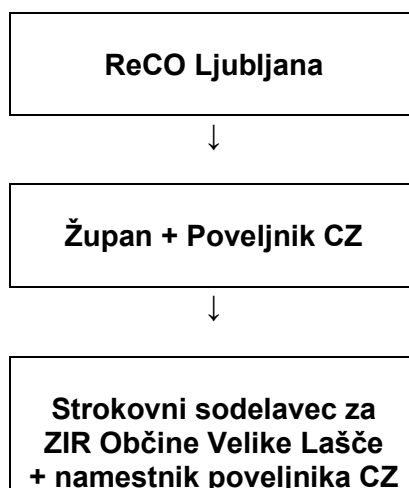
5.1 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE OB JEDRSKI NESREČI V NEK

5.1.1 Obveščanje pristojnih organov ob razglasitvi splošne nevarnosti v NEK

ReCO Ljubljana:

- župana Občine Velike Lašče,
- poveljnika CZ Občine Velike Lašče,

P – 1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
 P - 3 Sile za zaščito, reševanje in pomoč
 P - 15 Seznam odgovornih oseb, ki se jih obvešča ob nesreči

Shema 3: Shema obveščanja ob nesreči

ReCO Ljubljana ob razglašeni objektivni oz. splošni nevarnosti obvesti župana Občine Velike Lašče in poveljnika CZ občine Velike Lašče. Praviloma se obveščanje konča, ko operativec obvesti prvega po spisku, nato se izvede medsebojno obveščanje vseh odgovornih v občini Velike Lašče. Obvestilo se posreduje po razpoložljivih sredstvih zvez (GSM, radijska zveza, telefon, kurirji). Za komuniciranje z ReCO Ljubljana je po odločitvi župana Občine Velike Lašče odgovoren poveljnik CZ Občine Velike Lašče.

5.1.2 Obveščanje pristojnih organov v občini

Po nalogu župana je strokovni delavec za ZIR v občinski upravi odgovoren, da obvesti ostale odgovorne delavce v občinskih službah, ki so odgovorni za delo posameznih služb.

Poveljnik CZ Občine Velike Lašče skupaj s člani štaba CZ zbira podatke o nevarnosti, razmerah in posledicah v občini tudi prek poverjenikov CZ, aktiviranih enot CZ, prostovoljnih gasilskih društev in drugih virov ter jih posreduje ReCO. Za komuniciranje z ReCo skrbi poveljnik CZ Občine Velike Lašče oziroma njegov namestnik.

5.1.3 Obveščanje prebivalcev ob jedrski ali radiološki nesreči

Obveščanje javnosti ob jedrski ali radiološki nesreči pomeni sprotno seznanjanje prebivalcev s stanjem, ki je nastalo kot posledica izrednega dogodka v NEK, pričakovanim potekom nesreče ter v primeru izpusta radioaktivnih snovi o širjenju radioaktivnega oblaka in ukrepih in nalogah zaščite, reševanja in pomoči, ki so bili uvedeni v Sloveniji v zvezi z nesrečo.

Pristojni organi in pooblaščen organizacije spremljajo obratovanje NEK in drugih jedrskih ter sevalnih objektov v RS. Poleg tega nadzirajo tudi ravnanje z radioaktivnimi viri in drugimi viri sevanja ter spremljajo radioaktivnost v okolju.

Začetno obvestilo o jedrski ali radiološki nesreči sporočijo jedrski ali sevalni objekti - NEK, ali imetniki radioaktivnega vira, policija, občani, ReCO ali CORS ali URSJV. Informacija o jedrski ali radiološki nesreči iz tujine prispe neposredno na CORS in na URSJV.

Obveščanje javnosti se začne ob razglasitvi objektivne nevarnosti v NEK in ob neposredni nevarnosti zaradi radioaktivnega oblaka na območju Slovenije ob nesreči v jedrski elektrarni v tujini.

Obveščanje poteka prek telefonskih zvez in pozivnikov, v primeru nedelovanja telefonskih zvez pa prek sistema radijskih zvez ZARE preko kanala 19 (repetitor na Grmadi) ter 54 in 55 kanala (Simplex), za zveze znotraj občine Velike Lašče. Kanal 19 se uporablja dokler vodja intervencije ne ukaže prehoda na delovni kanal.

Informacije ob jedrski ali radiološki nesreči bodo občanom posredovane prek osrednjih in lokalnih medijev in na druge krajevno običajne načine (oglasne deske, raznos obvestil po gospodinjstvih ipd).

Prebivalci na ogroženem območju bodo o začetku izvajanja zaščitnih ukrepov obveščeni z alarmnim znakom za neposredno nevarnost (alarmirani), čemur bodo sledila navodila za izvajanje ukrepov prek osrednjih in lokalnih medijev oziroma na druge ustrezne načine (npr. razglas, elektronske sirene). Ob drugih jedrskih ali radioloških nesrečah se informacijski centri ali pisarne organizirajo po potrebi.

Informacije za prebivalstvo morajo vsebovati predvsem naslednje poudarke:

- o smeri gibanja radioaktivnega oblaka;
- o trenutnem stanju na ogroženem in prizadetem območju (razvoj dogodkov);
- vplivih nesreče na prebivalstvo in okolje;
- kakšno pomoč lahko pričakujejo;
- ukrepi za omilitev nesreče;
- kako naj izvajajo osebno in vzajemno zaščito;
- kako naj sodelujejo pri izvajanju zaščitnih ukrepov;
- kje lahko dobijo dodatne informacije.

Občina Velike Lašče za dodatne informacije občanov objavi telefonsko številko informacijske pisarne, kjer bodo lahko občani dobili vse dodatne informacije.

5.2 OBVEŠČANJE OB JEDRSKI NESREČI V TUJINI

Po oceni pristojnih državnih organov glede možnih vplivov jedrske nesreče v tujini na Slovenijo, pošlje ReCO Ljubljana v občino Velike Lašče začetno obvestilo.

ReCO Ljubljana obvešča:

- župana Občine Velike Lašče ali
- poveljnika Civilne Zaščite občine Velike Lašče.

Glede na oceno nevarnosti širitve jedrskega oblaka se v občini Velike Lašče izvaja obveščanje podobno kot ob nesreči v NEK.

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV TER ZAGOTAVLJANJE POMOČI

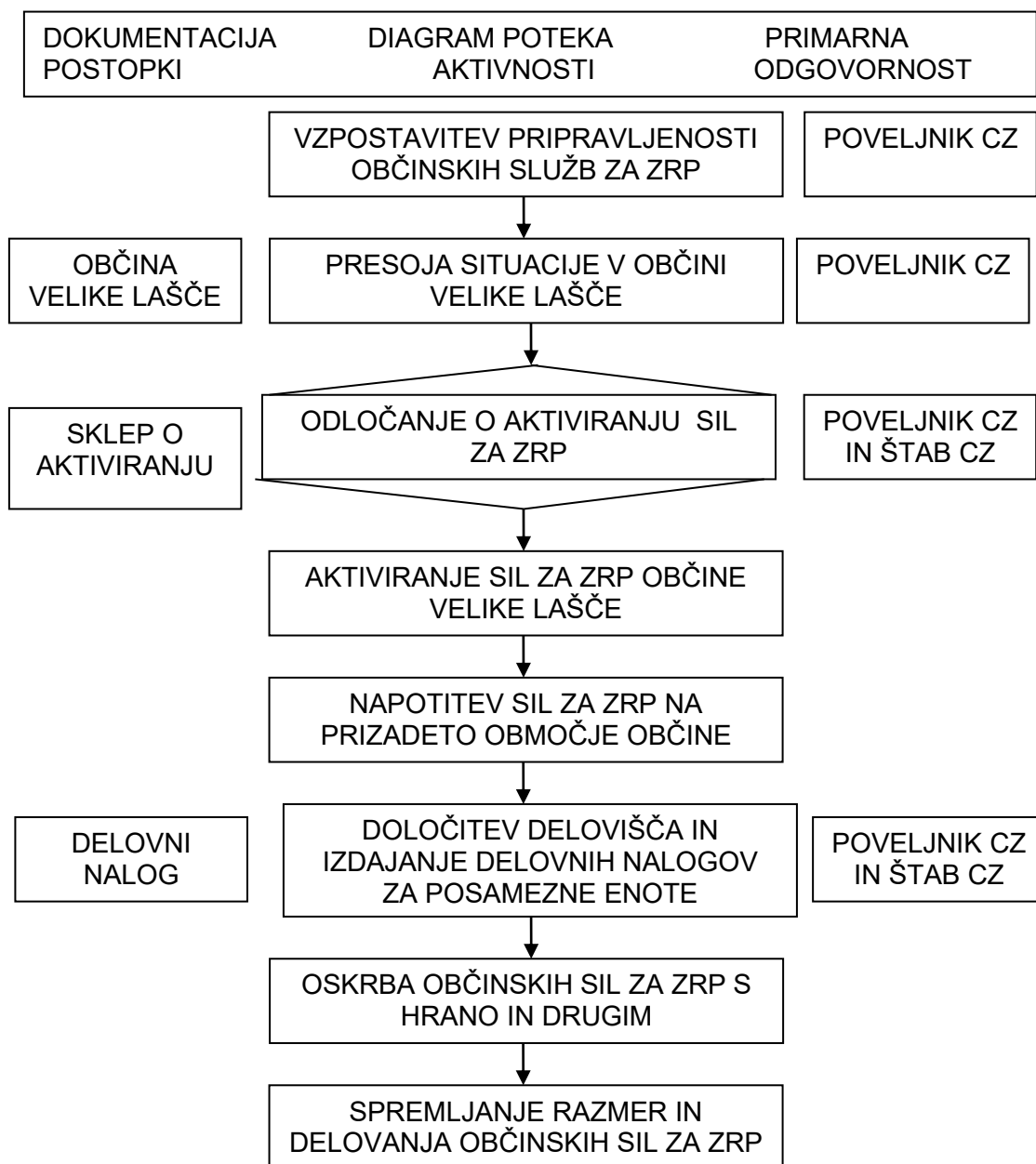
6.1 AKTIVIRANJE ORGANOV IN STROKOVNIH SLUŽB OB JEDRSKI NESREČI V NEK

Na podlagi obvestila o razglasitvi splošne nevarnosti v NEK poveljnik CZ občine Velike Lašče sprejme odločitev o aktiviranju članov štaba CZ.

6.2 AKTIVIRANJE SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ OB NESREČI V NEK

O pripravljenosti in aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč v občini Velike Lašče odloča v skladu z nastalo situacijo in odločitvami poveljnika CZ RS, ali poveljnika CZ za Ljubljansko regijo poveljnik CZ občine Velike Lašče ali njegov namestnik.

AKTIVIRANJE SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ V OBČINI VELIKE LAŠČE

Shema 4: Aktiviranje sil in sredstev ZRP

6.3 AKTIVIRANJE SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ OB JEDRSKI NESREČI V TUJINI

Ob jedrski nesreči v tujini o aktiviranju občinskih sil odloča poveljnik CZ Občine na podlagi odločitve poveljnika CZ RS o izvajanju zaščitnih ukrepov na območju ljubljanske regije. Potrebne sile zaščite, reševanja in pomoči v občini Velike Lašče se aktivirajo, če je glede na pričakovane posledice nesreče potrebno izvajati ukrepe ali naloge zaščite, reševanja in pomoči v občini Velike Lašče.

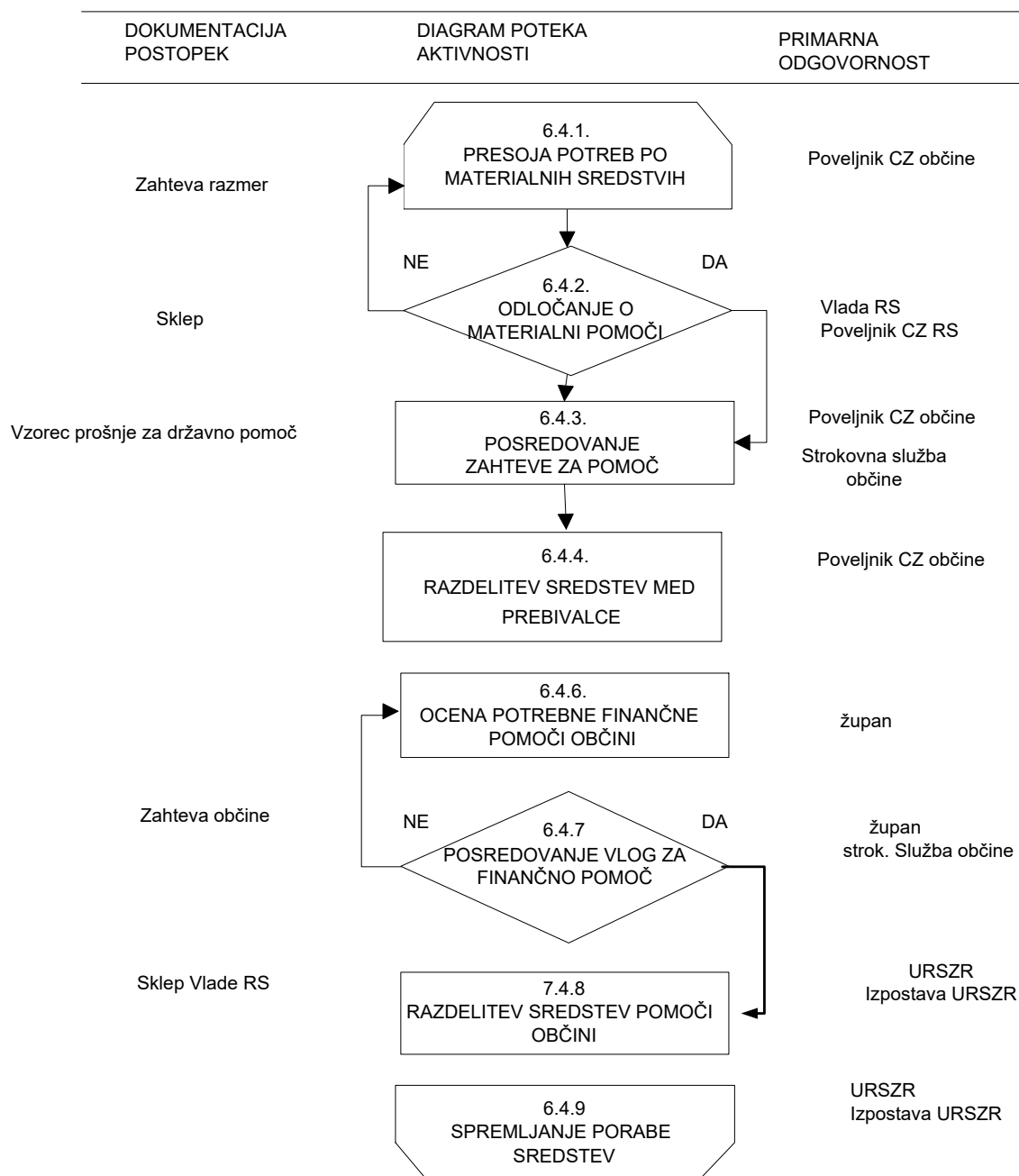
6.4 AKTIVIRANJE MATERIALNIH SREDSTEV POMOČI

Poveljnik CZ občine Velike Lašče na zahtevo vodje intervencije presodi potrebe po materialnih in finančnih sredstvih. V primeru uporabe vseh razpoložljivih materialnih sredstev v občini Velike Lašče poveljnik preko ReCO Ljubljana oziroma poveljnika CZ za ljubljansko regijo lahko zaprosi za državno pomoč.

Materialna pomoč države v primeru jedrske nesreče v NEK ali ob nesrečah v jedrskih elektrarnah v tujini, zajema:

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki je na območju občine Velike Lašče ni mogoče dobiti (električni agregati, naprave za prečiščevanje vode, oprema za detekcijo, dozimetrijo in dekontaminacijo ipd.);
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi;
- pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi ipd.;
- pomoč v krmi in pri oskrbi živine;
- pomoč pri zagotovitvi finančnih sredstev, ki jih občine potrebujejo za financiranje ukrepov in nalog pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje.

NAČRT ZIR OB JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI

Materialna sredstva pomoči se občini zagotavljajo, kot kaže diagram

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 ORGANI IN NJIHOVE NALOGE

Vodenje sil za ZRP je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

Posamezni državni organi imajo ob jedrski ali radiološki nesreči naloge, določene v državnem načrtu (7. poglavje), ki jih razdelajo v načrtih dejavnosti. Le-te morajo uskladiti tudi s pristojnimi organi občin, kot so župan občine, poveljnik CZ občine in drugi.

7.1.1 Občinski organi

Župan občine Velike Lašče

Župan opravlja z zakonom predpisane naloge na področju zaščite in reševanja, predvsem pa:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in uresničevanje zaščitnih ukrepov ter za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- vodi zaščito, reševanje in pomoč,
- v primeru naravne nesreče odloča o porabi rezervnih sredstev (o porabi pisno obvešča Občinski svet); o porabi višjih zneskov odloča Občinski svet,
- v primeru nastale nevarnosti odredi evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev.

Sodelavec za zaščito in reševanje v občini Velike Lašče

- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči,
- zagotavlja pogoje za delo poveljnika CZ občine in občinskega štaba,
- zagotavlja administrativno in drugo podporo pri delovanju občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- pomaga pri vodenju zaščite, reševanja in pomoči ter pri odpravljanju posledic,
- zbira, obdeluje in posreduje podatke o nesrečah in drugih dogodkih.

Občinska uprava

- organizira delo občine v skladu z nastalo situacijo,
- izvaja vse naloge in opravila v skladu z nastalo situacijo po odločitvi župana in poveljnika štaba CZ občine Velike Lašče,
- aktivira in objavi telefonsko številko za posredovanje informacij občanom,
- organizira službo za informiranje javnosti,
- opravlja vse druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.2 Prostovoljne in druge organizacije

Karitas in Rdeči križ – Krajevne organizacije lahko prostovoljno opravljajo naloge pomoči potrebnim in razdeljevanja živil ter drugih potrebščin.

Zdravstveni dom Ribnica, zdravstvena postaja Velike Lašče lahko s pomočjo zdravnikov in lekarn sodeluje pri delitvi in vodenju evidence o izdanih tabletah kalijevega jodida ter izvajanju eventualnih zaščitnih ukrepov po nalogu poveljnika CZ občine Velike Lašče. Na zdravstveni postaji se tudi oskrbijo vsi prebivalci pri katerih se pojavijo kakršne koli zdravstvene težave.

Veterinarska služba sodeluje pri izvajanju in nadzoru zaščitnih ukrepov v zvezi z svojo dejavnostjo, spremlja stanje in nudi pomoč pri izvajanju ukrepov za zaščito živine in živinorejskih izdelkov.

Gasilske in druge organizacije izvajajo aktivnosti na podlagi odredbe poveljnika CZ vključujejo v izvajanje nalog, ki jih lahko izvajajo glede na opremljenost in usposobljenost.

7.1.3 Organi Civilne zaščite

Poveljnik CZ občine Velike Lašče

Vodenje sil za zaščito in reševanje na nivoju občine opravlja poveljnik Civilne zaščite Občine Velike Lašče, tako da:

- vodi ali usmerja zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah,
- skrbi za povezavo in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito in reševanje,
- vodi podrejene enote, službe in druge sile, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju,
- uveljavlja zaščitne in druge nujne ukrepe ter nadzira njihovo izvajanje,
- odloča o uporabi sil in sredstev za zaščito in reševanje,
- usklajuje pomoč in dejavnosti za zaščito in reševanje pri odpravljanju posledic,
- pripravlja predloge odločitev organov civilne oblasti.

Štab CZ občine Velike Lašče

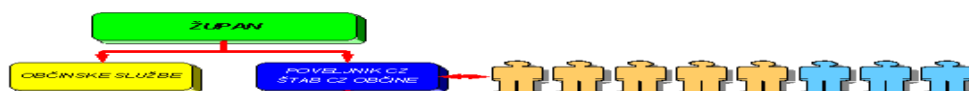
Štab je organiziran za pomoč pri vodenju ter za opravljanje drugih operativno-strokovnih nalog zaščite, reševanja in pomoči. Štab pod vodstvom poveljnika CZ občine Velike Lašče organizira in izvaja reševalne intervencije iz občinske pristojnosti, koordinira izvajanje zaščitnih ukrepov, usklajuje izvajanje ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči, organizira potrebno pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč, opravlja administrativne in finančne zadeve.

Pri tem sodelujejo člani štaba, delavci občinske uprave ter drugi strokovnjaki, ki jih vključi v delo poveljnik. Poveljnik lahko za izvedbo posameznih nalog ustanovi ustrezne delovne skupine ali druga začasna delovna telesa.

7.2 OPERATIVNO VODENJE

Dejavnost zaščite in reševanja operativno vodi poveljnik CZ občine, ki mu pri delu pomaga štab CZ občine. Za vodenje posameznih intervencij za zaščito, reševanje in pomoč, lahko poveljnik CZ občine določi vodjo intervencije.

Štab CZ Občine Velike Lašče mora ob jedrski ali radiološki nesreči zagotoviti strokovno svetovanje pripadnikom CZ o izvedbi predlaganih zaščitnih ukrepov na območju občine Velike Lašče, zbirati informacije o izvedenih ukrepih in pripravljati poročila za poveljnika CZ ljubljanske regije.

Štab je organiziran za pomoč pri vodenju ter za opravljanje drugih operativno-strokovnih nalog zaščite, reševanja in pomoči. Štab pod vodstvom poveljnika CZ Občine Velike Lašče organizira in izvaja reševalne intervencije iz občinske pristojnosti, zagotavlja logistično podporo intervencijskim silam za ZRP, opravlja administrativne in finančne zadeve.

Pri tem sodelujejo člani štaba, delavci občinske uprave, komunalnega podjetja ter drugi strokovnjaki, ki jih vključi v delo poveljnik. Poveljnik lahko za izvedbo posameznih nalog ustanovi ustrezne delovne skupine ali druga začasna delovna telesa.

Štab mora ob jedrski ali radiološki nesreči čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne reševalne pomoči. V tem pogledu tesno sodeluje z vodjo intervencije.

Nato pa se mora osredotočiti na izdelavo strategije ukrepanja za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog ter nosilce koordinacije.

Štab zagotavlja potrebno logistično podporo reševalnim silam, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materialov, transporta, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva.

Posledice jedrske in radiološke nesreče je treba čim prej ustrezno dokumentirati. Prav tako je treba dokumentirati tudi vse odločitve poveljnika Civilne zaščite občine in drugih organov. Za te naloge je odgovorna strokovna služba – občinska uprava in poveljnik CZ Občine Velike Lašče.

7.3. UKREPANJE ORGANOV CZ OB NESREČI

Poveljnik CZ občine Velike Lašče je za svoje delo odgovoren županu in regijskemu poveljniku CZ.

Reševalne akcije neposredno vodijo vodje enot oziroma služb civilne zaščite. Neposredno vodenje operativnih sestavov prostovoljnih organizacij in društev opravljajo pri reševalnih akcijah njihovi poveljniki oziroma vodje.

Štab mora ob jedrski nesreči čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne reševalne pomoči. V tem pogledu tesno sodeluje z vodjo intervencije. Nato pa se mora osredotočiti na izdelavo strategije ukrepanja za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog ter nosilce koordinacije.

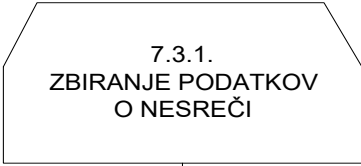
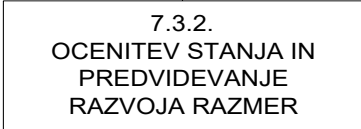

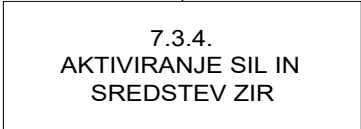
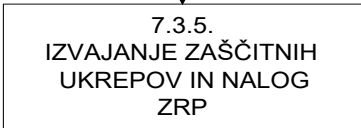
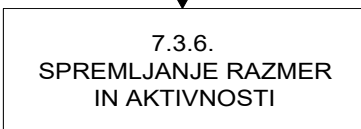
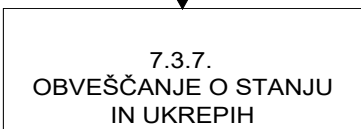
Štab CZ občine ob jedrski nesreči organizira svoje delo na sedežu Občine Velike Lašče, Levstikov trg 1, Velike Lašče.

Poveljnik CZ v občini Velike Lašče spremlja razmere in aktivnosti na terenu in o tem poroča poveljniku CZ ljubljanske regije.

Evakuiranci iz POSAVJA

Zberejo se na predvidenih varnih mestih (sprejemališčih) v bližini stalnih bivališč. Za sprejemališče je določena: **OŠ Primoža Trubarja, Šolska ulica 11, Velike Lašče**. Oskrba ogroženih prebivalcev zajema sprejem, nastanitev in oskrbo s hrano, pitno vodo, obleko, zdravstveno pomoč in drugo. Načrtuje se 7 (sedem) dnevno zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje. Če se zaradi posledic nesreče prebivalci dalj časa ne morejo vrniti na svoje domove, se jim poišče možnost za trajno nastanitev.

NAČRT ZIR OB JEDRSKI ALI RADIOLOŠKI NESREČI

DOKUMENTACIJA POSTOPEK	DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI	PRIMARNA ODGOVORNOST
	 <pre> graph TD A{{7.3.1. ZBIRANJE PODATKOV O NESREČI}} --> B[7.3.2. OCENITEV STANJA IN PREDVIDEVANJE RAZVOJA RAZMER] B --> C{7.3.3. ODLOČANJE O UKREPIH} C --> D[7.3.4. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZIR] D --> E[7.3.5. IZVAJANJE ZAŠČITNIH UKREPOV IN NALOG ZRP] E --> F[7.3.6. SPREMLJANJE RAZMER IN AKTIVNOSTI] F --> G{{7.3.7. OBVEŠČANJE O STANJU IN UKREPIH}} </pre>	Poveljnik CZ občine
		Poveljnik CZ občine
		Poveljnik CZ Občine Župan
		Poveljnik CZ občine Strokovni delavec ZIR
		Poveljnik CZ občine
		Poveljnik CZ občine
		Poveljnik CZ

7.4. ORGANIZACIJA ZVEZ

Pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči (tu gre v prvi vrsti za vodenje intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcij) se praviloma uporablja sistem radijskih zvez zaščite in reševanja ZARE ter sistem osebnega pozivanja. Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri operativnem vodenju intervencij in drugih zaščitnih in reševalnih akcijah. Komunikacijsko središča tega sistema je v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme.

Sistemi radijskih zvez ZARE so namenjeni vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja. Sistem se uporablja za obveščanje, vodenje in izvajanje intervencij.

Za povezavo Občine Velike Lašče z Regijskim centrom za obveščanje Ljubljana, se uporablja repetitor; na kanalu 19 - Grmada. Vodja enote se mora pri prihodu na mesto intervencije prijaviti v ReCO. Prijavi se prek repetitorskega kanala (19 S/D Grmada), po prijavi pa ga ReCO preusmeri na matični simpleksni 54 in 55 kanal za delo enote na terenu.

Občina Velike Lašče ima določena simpleksni kanal 54 in 55. Uporabnik mora biti v stanju pripravljenosti na matičnem kanalu. Po opravljenem klicu na nekem drugem kanalu, je potrebno postajo nemudoma vrniti na svoj matični kanal. Uporaba drugih kanalov brez utemeljenega razloga ni dovoljena. Ob koncu intervencije se poroča ReCO (prek kanala 19-Grmada). Podrobnejša navodila za uporabo sistema ZARE so v prilogi (P-23).

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih.

V primeru jedrske nesreče je velika verjetnost, da pride tudi do izpada sistema ZARE, ki pa ga je možno v zelo kratkem času spet vzpostaviti in sicer z postavitvijo mobilnega repetitorja v bližini ogroženega območja. Komunikacije na ogroženem terenu pa lahko potekajo brez repetitorjev – prek simpleks kanalov. Za povezavo s centrom pa se lahko uporabi mobilno postajo iz avtomobila Izpostave URSZR Ljubljana, ki se lahko odpelje na lokacijo od koder je omogočen sprejem iz terena in zveza z ReCO.

Pri operativnem vodenju dejavnosti za ZRP se uporabljajo kot sredstva zvez:

- radijske zveze v sistemu ZIR (t.i. sistem zvez ZARE),
- kurirji,
- elektronska pošta,
- telefon,
- mobitel,
- informacijsko-komunikacijsko omrežje Internet in
- pomožne zveze radio amaterjev

8 NADZOR RADIOAKTIVNOSTI

8.1 REDNI MONITORING

Redni monitoring radioaktivnosti v okolju poteka na širšem ozemlju države in v neposredni okolici jedrskih in sevalnih objektov v skladu z letnimi programi. Namen monitoringa je spremljanje ravni naravnega sevanja in radioaktivne kontaminacije v okolju, takojšnje opozarjanje ob ugotovljenih povišanih vrednostih ter ocena doze referencnih skupin prebivalstva. V primeru izrednega dogodka redni monitoring takoj preide v izredni monitoring.

8.2 IZREDNI MONITORING

Izredni monitoring radioaktivnosti okolja je zasnovan na programih rednega monitoringa in se ob izrednem dogodku izvaja v povečanem obsegu, tako glede pogostosti vzorčevanja kot merjenja vzorcev, pa tudi glede povečanega števila lokacij. Namen izrednega monitoringa je zagotavljati podatke:

- da se omogoči izračun doz prebivalstva in s tem tudi osnove za priporočanje zaščitnih ukrepov, preklic ukrepov, sanacijo itd.,
- za oceno doz intervencijskega osebja pri izvajanju aktivnosti v kontaminiranih območjih in
- za oceno radioaktivne kontaminacije okolja.

Podatki izrednega monitoringa so naslednji:

- hitrost doze v okolju in ocena prejete doze v določenem obdobju,
- koncentracija radionuklidov v zraku,
- površinska kontaminacija tal in radioaktivnost padavin,
- kontaminacija vode, hrane in krme.

Nadzor radioaktivnosti – radiacijski monitoring ni v pristojnosti občine Velike Lašče ampak ga opravlja Regijska enota za RKB izvidovanje.

Občina Velike Lašče oziroma njen poveljnik CZ je dolžan nuditi pomoč enotam za izvajanje potrebnega monitoringa.

9 UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

9.1 ZAŠČITNI UKREPI

OB JEDRSKI NESREČI SE IZVAJAJO NASLEDNJI ZAŠČITNI UKREPI:

Radiacijska zaščita

Radiacijska zaščita obsega poleg nadzora radioaktivnosti ukrepe in sredstva za neposredno zaščito pred ionizirajočim sevanjem in sicer:

- prepoved uporabe (pitne) vode in prepoved ali omejitev uživanja določenih živil, predvsem poljščin, sadja ter zelenjave,
- zaščita živali in živinske krme (zadrževanje živali v hlevih, prepoved paše in hranjenja živali s svežo krmo),
- dekontaminacija ljudi, živali, objektov, predmetov in površin,
- uporaba tablet kalijevega jodida,
- omejitev nabiranja in uporabe poljskih pridelkov in gozdnih sadežev,
- omejitev paše,
- omejitev lovljenja divjadi,
- omejitev gibanja na prostem,
- zaščitni ukrepi v kmetijstvu in
- zaščita virov pitne vode

Zaklanjanje

Zaklanjanje obsega umik prebivalstva v zaklonišča ali druge zidane zgradbe, s čimer se odpravijo ali zmanjšajo škodljivi učinki povečanega ionizirajočega sevanja.

Razdelitev in zaužitje tablet kalijevega jodida. Za potrebe občine bi potrebovali do 100 tablet (razdelijo se članom štaba CZ, službi nujne medicinske pomoči, gasilskim enotam, določenim za ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi, enotam za radiološko, kemično in biološko (RKB) zaščito). Tablete se dobijo pri štabu CZ in v Lekarni Velike Lašče.

Zaužitje tablet kalijevega jodida oziroma jodna profilaksa je zaužitje stabilnega joda pred nastankom jedrske ali radiološke nesreče ali tik ob njenem nastanku z namenom zaščititi ščitnico pred obsevanjem zaradi kopičenja radioaktivnega joda. Za primer jedrske nesreče v NEK imajo prebivalci, šole, vrtci, zdravstveni domovi, domovi za ostarele, drugi zavodi, gospodarske družbe in organizacije, na osnovi Pravilnika o uporabi tablet kalijevega jodida ob jedrski ali radiološki nesreči, v 3 km in 10 km pasu okrog NEK tablete kalijevega jodida predhodno razdeljene. *Za vse ostale prebivalce RS se tablete kalijevega jodida hranijo v bolnišnicah in drugih zdravstvenih organizacijah in se razdelijo glede na potrebo izvajanja jodne profilakse, razdeljene pa so bile tudi občinam. Občina Velike Lašče tablete hrani v ognjevarni omari v prostorih občinske uprave. V primeru jedrske ali radiološke nesreče se tablete razdelijo na sedežu Občine Velike Lašče, Levstikov trg 1, Velike Lašče*

D – 201 Pravilnik o uporabi tablet kalijevega jodida ob jedrski ali radiološki nesreči
--

D – 202 Načrt razdelitve tablet kalijevega jodida

Evakuacija

Evakuacija je umik prebivalstva z ogroženega območja. Na območjih kjer je odrejena se morajo prebivalci preseliti v določen kraj v času in na način kot je to določeno v načrtu zaščite in reševanja.

Zaščita reševalcev in drugega osebja

Vsi izvajalci zaščitnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči na onesnaženem območju morajo biti opremljeni z ustreznimi osebnimi zaščitnimi sredstvi in sredstvi za dozimetrično kontrolo.

Za nadzor doznih obremenitev posameznikov, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju in niso poklicni delavci z viri ionizirajočega sevanja, skrbijo enote CZ za RKB-izvidovanje.

Preseganje doznih omejitev posameznikom lahko izjemoma odobri le poveljnik CZ RS in to če:

- se oseba prostovoljno odloči za izvedbo naloge,
- je izurjena za izvedbo naloge,
- je seznanjena s tveganjem

PREVENTIVNI ZAŠČITNI UKREPI SO:

UKREPI RADIACIJSKE ZAŠČITE

- uporaba osebnih zaščitnih sredstev,
- uživanje tablet kalijevega jodida po navodilih ministrstva za zdravje,
- prepoved uživanja nezaščitenih živil ter
- zaščita živali in živinske krme

ZAKLANJANJE

Poveljnik CZ RS načeloma odredi evakuacijo pred izpustom radioaktivnih snovi v ozračje ali po prehodu radioaktivnega oblaka, če ni bilo časa za evakuacijo in je predhodno odredil zaklanjanje. Evakuacija se praviloma izvaja z lastnimi (osebnimi) vozili, prevozna sredstva za posebne kategorije prebivalstva (otroci v šolah in vrtcih, bolniki v bolnišnicah, starejši občani v domovih upokojencev, gosti v turističnih objektih, zaporniki) priskrbijo pristojne ustanove.

Občine priskrbijo potrebno število javnih prevoznih sredstev za evakuacijo prebivalcev, ki ne razpolagajo z lastnimi prevoznimi sredstvi. Evakuacija se izvaja po vnaprej določenih evakuacijskih poteh na evakuacijska sprejemališča.

Zaščitni ukrepi se izvajajo na podlagi rezultatov nadzora radioaktivnosti, ki ga izvajajo pristojne ustanove za redni nadzor radioaktivnosti, enote CZ za radiacijsko, kemijsko in biološko zaščito ter enota za opravljanje določenih nalog zaščite, reševanja in pomoči ter po potrebi tudi enote slovenske vojske.

Regijske enote za RKB-zaščito opravljajo poleg detekcije in dozimetrije tudi označevanje onesnaženega območja in jemanje vzorcev. Zahtevnejše terenske in laboratorijske preiskave in analize izvaja pooblaščen ekološki laboratorij z mobilno enoto. Občinske enote za RKB zaščito izvajajo predvsem dekontaminacijo javnih površin in objektov.

OPOMBA: ZAKLANJANJE V OBČINI VELIKE LAŠČE JE MOŽNO SAMO V ZAPRTIH STAVBAH IN V ZAKLONIŠČU OŠ VELIKE LAŠČE.

ZAŠČITNI UKREPI, KI SE NAČRTUJEJO SO:

- **zaklanjanje**
  - glede na oddaljenost od kraja nesreče omogočajo dovolj visoko stopnjo zaščite notranji -prostori zidanih objektov,
- **ukrepi radiacijske zaščite:**
  - prepoved uporabe (pitne) vode in prepoved ali omejitev uživanja določenih živil, predvsem poljščin, sadja ter zelenjave,
  - zaščita živali in živinske krme (zadrževanje živali v hlevih, prepoved paše in hranjenja živali s svežo krmo),
  - dekontaminacija ljudi, živali, objektov, predmetov in površin,
  - uporaba tablet kalijevega jodida,
  - omejitev nabiranja in uporabe poljskih pridelkov in gozdnih sadežev,
  - omejitev paše,
  - omejitev lovljenja divjadi,
  - omejitev gibanja na prostem,
  - zaščitni ukrepi v kmetijstvu in
  - zaščita virov pitne vode

Gasilske enote občine Velike Lašče sodelujejo ob nesreči v NEK ali jedrski nesreči v tujini pri izvajanju raznih nalog svojega normalnega programa gašenja požarov, zaščite in reševanja, še posebej pa pri:

- oskrbi s pitno vodo in
- reševanju ob prometnih nesrečah

Odrejene zaščitne ukrepe izvajajo prebivalci v okviru osebne in vzajemne zaščite; pristojne javne službe in ustanove s področja oskrbe z vodo; proizvodnje, prometa in skladiščenja živil in živinske krme; zdravstva; izobraževanja otrok ter občinske RKB-enote.

ZAŠČITNI UKREPI OB JEDRSKI NESREČI V TUJINI:

Ob jedrski nesreči v tujini v oddaljenosti 1000 km se poleg določenih ukrepov (poglavje 9.1), predvidenih za območje dolgoročnih ukrepov, izvajajo še:

- poostren in povečan nadzor okolja, hrane; prednost imajo območja kjer je deževalo,
- priprava strategije vzorčenja hrane in živinske krme,

Ob hudi jedrski nesreči v elektrarni, ki je znotraj 300-kilometrskega območja, in ob neugodnih vremenskih razmerah je možna tudi uporaba tablet kalijevega jodida.

9.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

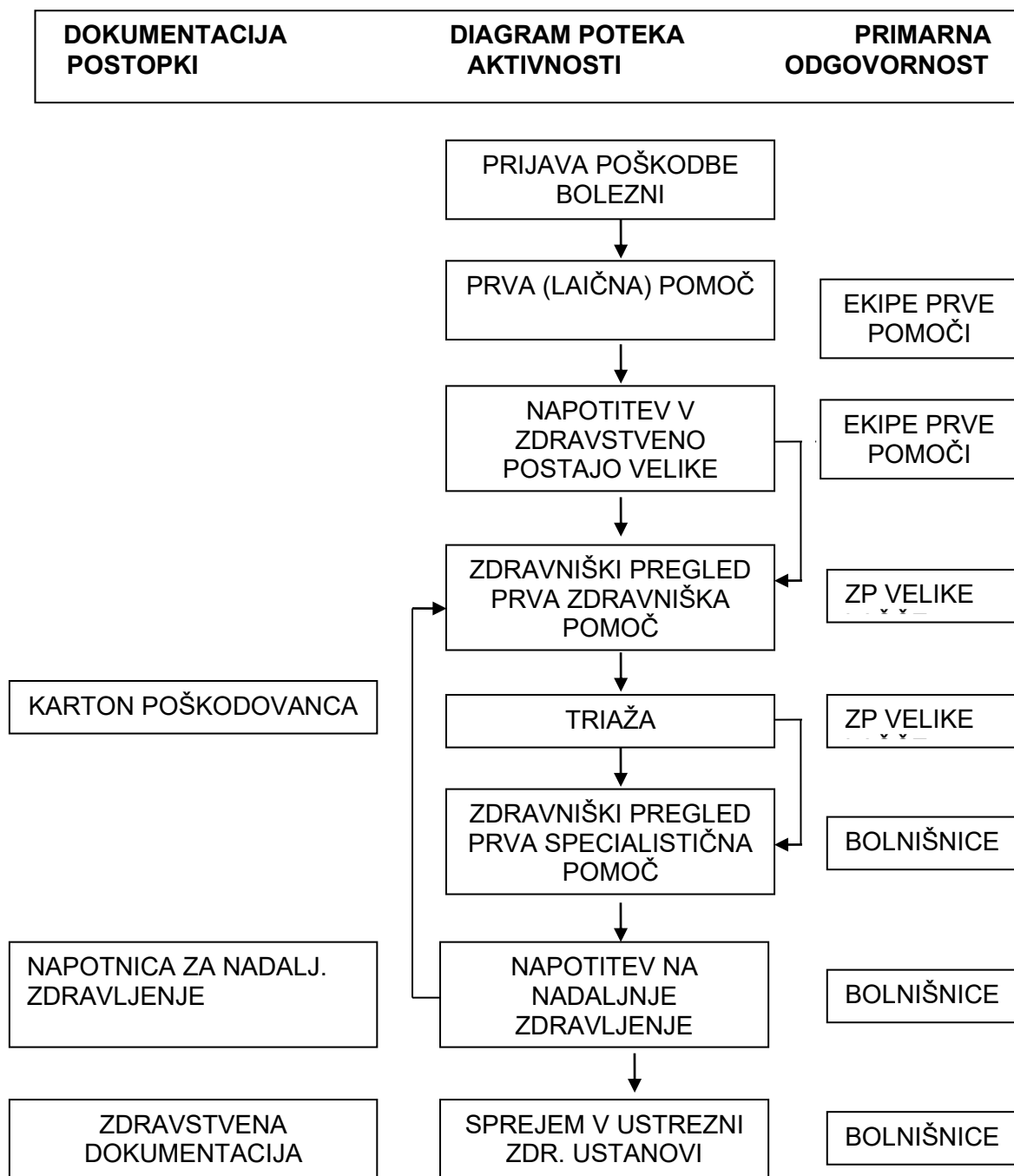
9.2.1 Nujna medicinska pomoč

Ob nesreči v NEK oziroma ob nesreči v bližnji tuji elektrarni ne pričakujemo večjega števila ranjenih in poškodovanih prebivalcev niti večjega števila oseb z znaki sevalne bolezni, ker celotno območje Ljubljanske regije spada v območje splošne pripravljenosti.

Manjše poškodbe, do katerih bi lahko prišlo pri izvajanju ukrepov zaščite in reševanja, bi prebivalci oskrbeli v okviru osebne in vzajemne zaščite, prvo zdravstveno pomoč jim zagotavlja medicinsko osebje na terenu ali v splošnih in specialističnih bolnišnicah v Ljubljani.

Zdravstvene ustanove zagotavljajo prebivalstvu tudi psihološko pomoč.

NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Shema izvajanja nalog zaščite, reševanja in pomoči

9.2.2. Prva veterinarska pomoč

Prva veterinarska pomoč ob nesreči v NEK obsega:

- zaklanjanje živali,
- krmljenje živali z neoporečno hrano,
- napajanje z neoporečno vodo,
- zaščita krme,
- zbiranje podatkov o kontaminiranih in poginulih živalih na celotnem prizadetem območju;
- pomoč pri izvajanju ukrepov za zaščito živali, živil živalskega izvora, krmil in napajališč pred ionizirajočim sevanjem, ki jih je priporočilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- nudenje prve veterinarske pomoči obolelim živalim;
- zasilni zakol kontaminiranih živali;
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel;
- sodelovanje pri izvajanju dekontaminacije.

Ukrepi za zaščito živali lahko zajemajo tudi preventivno evakuacijo živali, ki so posebno dragocene s stališča biološke reprodukcije, zaklanjanje živali, krmljenje živali z neoporečno hrano, napajanje z neoporečno vodo ter zaščita krme.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo veterinarji oziroma veterinarski zavodi v sodelovanju z ekipami prve veterinarske pomoči.

P – 29 Pregled veterinarskih organizacij

9.2.3. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov.

Preklic zaklanjanja in uporabe tablet kalijevega jodida se razglasi, če:

- ni več verjetno, da bi lahko prišlo do večjih izpustov radioaktivnih snovi, in
- ni več verjetno, da bi elektrarna razglasila objektno ali splošno nevarnost, in
- meritve hitrosti doze v okolju pokažejo, da ni dosežena intervencijski nivo za zaklanjanje in evakuacijo

Preklic prepovedi ali omejitev uživanja določenih živil se razglasi, če:

- ni več verjetno, da bi lahko prišlo do večjih izpustov radioaktivnih snovi, in
- če ni dosežena akcijski nivo za posamezno vrsto živila

P – 30 Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi

9.2.4 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Oskrba ogroženih prebivalcev na kraju nesreče se izvaja v primerih, ko morajo prebivalci zaradi ogroženosti življenja zapustiti domove.

Zberejo se na predvidenih varnih mestih (sprejemališčih) v bližini stalnih bivališč. Oskrba ogroženih prebivalcev zajema sprejem, nastanitev in oskrbo s hrano, pitno vodo, obleko in drugimi življenjskimi potrebščinami. Če se zaradi posledic nesreče prebivalci dalj časa ne morejo vrniti na svoje domove, se jim poišče možnost za trajno nastanitev.

Občina za začasno nastanitev in oskrbo prizadetih prebivalcev izvaja:

- urejanje sprejemališč za evakuirane prebivalce
- urejanje začasnih bivališč
- nastanitev prebivalstva

- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči

Humanitarna pomoč se zbira v Gasilskem domu Velike Lašče, Na postajo 10, Velike Lašče, od koder se organizira njeno razdeljevanje ogroženim prebivalcem. Pri tem sodelujejo ekipa za oskrbo, Župnijska Karitas, Območno združenje Rdečega križa Ljubljana in Center za socialno delo Ljubljana Vič Rudnik v sodelovanju s predstavniki prizadetih naselij.

Sprejemališče na začasno bivališče za evakuirane z ogroženih območij se uredi s cestno usmeritvijo prebivalcev in sicer v OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče, Šolska ulica 11, Velike Lašče. Nato sledi namestitev v športni dvorani OŠ. V primeru večje potrebe po namestitvi se postavi na športno igrišče šotor ter se na podlagi predhodnega dogovora vzpostavi sodelovanje z OŠ Velike Lašče in Vrtcem Velike Lašče.

Zbiranje podatkov o občanih, ki so ostali brez bivališča ter urejanje sprejemanja in začasnega bivališča izvajajo Poveljnik CZ občine Velike Lašče, Štab CZ občine in GZ Velike Lašče z vsemi PGD. Občina v sodelovanju z gostinskimi obrati, s katerimi ima sklenjeno pogodbo in v primeru večjega števila evakuirancev tudi z osnovno šolo Primoža Trubarja Velike Lašče, evakuiranim prebivalcem zagotavlja oskrbo s hrano in pitno vodo. Humanitarne organizacije (Območno združenje Rdečega križa Ljubljana, Karitas) in občani v okviru sosedске pomoči zagotavljajo oskrbo z obleko in drugimi življenjskimi potrebščinami. Začasno nastanitev odreja Poveljnik CZ občine Velike Lašče. Za izvedbo poskrbi in usklajuje štab CZ občine ob pomoči humanitarnih organizacij in občanov v okviru sosedске pomoči. Slednji nudijo pomoč tudi pri morebitni evakuaciji živali. Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način.

Preskrbo z življenjskimi potrebščinami spremljajo občinska uprava občine Velike Lašče, in Poveljnik CZ občine Velike Lašče v sodelovanju s predstavniki krajevnih odborov občine.

Preklic evakuacije oziroma vrnitev evakuiranih prebivalcev na domove se lahko najprej razglasi, če:

- ni več verjetno, da bi lahko prišlo do večjih izpustov radioaktivnih snovi, in so vrednosti hitrosti doze v okolju nižje od operativne intervencijske ravni nivoja za evakuacijo (začasno preselitev) ali trajno preselitev in ni več verjetno, da bi elektrarna razglasila objektno ali splošno nevarnost.

Evakuirane prebivalce, ki se bodo pod temi pogoji vrnil na domove, je treba opozoriti, da se bodo morda morali kasneje odseliti, če bi dokončna ocena situacije pokazala, da je to nujno.

D – 23 Načrt sprejema in namestitve ogroženih oseb iz Posavja ob jedrski nesreči v Občini Velike Lašče

P – 25 Pregled človekoljubnih organizacij
P – 26 Pregled centrov za socialno delo

10 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsegata vse ukrepe, ki jih prebivalci začnejo izvajati takoj, ko so obveščeni o jedrski nesreči, posledica katere je povečano ionizirajoče sevanje. Uporaba priročnih in standardnih sredstev za osebno zaščito ter dosledno spoštovanje navodil, ki jih posredovanjem javnega obveščanja sporočajo strokovni organi, lahko učinkovito zmanjšata dozne obremenitve.

V osebno in vzajemno zaščito ob jedrski nesreči spadajo:

- uporaba sredstev za osebno zaščito pred radioaktivnim onesnaženjem,
- zadrževanje v zaprtih prostorih (zaklanjanje),
- nepredušno zaprti stanovanjski in gospodarski prostori,
- osebna dekontaminacija,
- omejitev uporabe živil (uporaba izdelkov, ki so v zaprtih omarah, shrambah, hladilnikih),
- omejitev na pitje vode in pijač, ki niso bile onesnažene (ustekleničene pijače),
- priprava na evakuacijo (seznanitev z evakuacijskimi potmi in sprejemališči).

Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite je pristojna občina. V ta namen organizira ustrezno svetovalno službo, ki jo praviloma opravljajo zlasti psihologi, terapevti, socialni delavci, zdravstveni delavci, strokovnjaki za zaščito in reševanje ter drugi strokovni delavci, duhovniki in prostovoljci.

Na prizadetem območju in na območjih nastanitve evakuiranega prebivalstva je treba občinsko upravo in dejavnosti Rdečega križa ter Karitasa čim bolj približati prebivalcem.

Pri tem imajo pomembno vlogo delavci uprave občine Velike Lašče.

D - 200 Navodilo o zaščiti pred sevanjem in kako ravnamo ob morebitni nesreči NEK
---

11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1 POMEN POJMOV

akcijski nivo	mejna koncentracija radionuklidov v hrani, mleku ali pitni vodi, nad katero je prepovedano uživanje,
deterministični učinki	klinično ugotovljive bolj ali manj "takojšnje" okvare organizma; pojavijo se nad določenim doznim pragom,
dozna obremenitev	vsota vseh doz, prejetih v določenem času, zaradi notranjega in zunanjega odseva,
evakuacija	takojšen urnik ljudi z ogroženega območja za krajše obdobje (dnevi, teden) z namen izogniti se visokim doznim obremenitvam, ki bi nastale takoj po nesreči,
intervencijski nivo	nivo izogibne doze, pri katerem se odločimo za zaščitni ukrep,
izogibna doza	pričakovan prihranek dozne obremenitve ob uporabi določenega zaščitnega ukrepa,
kalijev jodid	zaužitje stabilnega joda pred nastankom jedrske ali radiacijske nesreče ali tik ob njenem nastanku z namenom zaščititi ščitnico pred obsevanjem zaradi kopičenja radioaktivnih izotopov joda onesnaženje predmetov, površin ali oseb z radioaktivnimi snovmi,
kontaminacija	Onesnaženje premetov, površin ali oseb z radioaktivnimi snovmi,
mejne doze	predpisane doze, ki ne smejo biti presežene,
naključni (stohastični) učinki	statistično ugotovljive okvare organizma kot so levkemija in rak, ki se pojavljajo s časovno zakasnitvijo zaradi okvar v celicah,
nenormalni dogodek	odstopanje od normalnega obratovanja elektrarne, ki ne pomeni bistvene nevarnosti
Začetna nevarnost	Prva stopnja nevarnosti, ki jo določa NE Krško. Ta stopnja nevarnosti je v načrtu ukrepov ob izrednem dogodku NEK poimenovana začetna ogroženost
nesreča	je dogodek ali vrsta dogodkov, ki jih povzročijo nenadzorovane naravne in druge sile in prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva,
objektna nevarnost	druga stopnja nevarnosti, ki jo določa NEK, t.i. elektrarniška ogroženost
območje načrtovanja	skupno ime za območja v določeni oddaljenosti od NEK, na katerih se predvidi izvajanje oziroma načrtuje izvajanje zaščitnih ukrepov (območje izvajanja preventivnih zaščitnih ukrepov – 3 km,
Splošna nevarnost	Tretja stopnja nevarnosti, ki jo določa NE Krško. Ta stopnja nevarnosti je v načrtu ukrepov ob izrednem dogodku NEK poimenovana splošna ogroženost
območje načrtovanja takojšnjih zašč. ukrepov	10 km, območje načrtovanja dolgoročnih zaščitnih ukrepov - 25 km). Širše območje vključuje tudi ožja območja,
obsevanost	obsevanost izraz, ki se uporablja v varstvu pred ionizirajočimi sevanji za izpostavljenost sevanju (predvsem ljudi) v določenem časovnem obdobju,
Operativni intervencijski nivo	izražen z neposredno določljivo (merljivo) veličino splošna nevarnost tretja, najvišja stopnja nevarnosti, ki jo določa NEK. Ta stopnja nevarnosti je v načrtu ukrepov ob izr. dogodku NEK imenovana spl. ogroženost,
used	usedanje radioaktivnih drobcov iz radioaktivnega oblaka zaradi težnosti ali spiranja z dežjem na tla in na druge prizemne površine,

Da bi lahko prebivalci učinkovito izvajali ukrepe za zaščito svojega zdravja in življenja, morajo biti temeljito seznanjeni z učinki sevanja, njegovo nevarnostjo, stopnjo nevarnosti kakor tudi z vsemi možnimi in potrebnimi zaščitnimi ukrepi. Prebivalcem morajo biti vnaprej dana vsa potrebna navodila glede načina obveščanja ob nesreči, o vrsti in stopnjah nevarnosti kot tudi o potrebnih zaščitnih ukrepih in njihovem izvajanju.

11.2 OKRAJŠAVE

CORS	center za obveščanje Republike Slovenije
CROSS	center radiacijskega opozorilnega sistema Slovenije
CZ	civilna zaščita
D	dodatki
EU	evropska unija
GD	gasilsko društvo
GRC	gasilski reševalni center
G RS	gasilska reševalna služba
GZ	gasilska zveza
KJ	Kalijev jodid
MO RS	ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ELME	Ekološki laboratorij za mobilno enoto
OKC	Operativno komunikacijski center
ReCO	Regijski center za obveščanje
ZP	Zdravstvena postaja
RKB	Radiološko, kemično in biološko
NEK	Nuklearna elektrarna Krško
P	priloge
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
PMP	Prva medicinska pomoč
PU	Policijska uprava
ŠCZ	Štab civilne zaščite
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZA-RE	Sistem zvez zaščite in reševanja
ZRP	Zaščita reševanje pomoč

12 SEZAM PRILOG

P – 1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članov štaba CZ
P – 3 Pregled sil za zaščito in reševanje in pomoč
P – 4 Podatki o organih, službah in enotah CZ
P – 5 Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 6 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P – 07 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito, reševanje in pomoč
P – 10 Pregled gradbenih organizacij
P – 11 Pregled prostovoljnih gasilskih enot v občini s podatki o poveljnikih in namestnikih
P – 14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
P – 15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča ob nesreči
P – 18 Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedbah alarmiranja in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P – 19 Radijski imenik sistema zvez zare, zare +
P – 20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P – 21 Pregled objektov, kjer je možno začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P – 22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P – 24 Pregled enot služb, podjetij in drugih organizacij pomembnih za izvajanje nalog zaščite, reševanje in pomoč
P – 25 Pregled človekoljubnih organizacij
P – 26 Pregled centrov za socialno delo
P – 27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 29 Pregled veterinarskih organizacij
P – 30 Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi
P – 33 Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

13 SEZNAM DODATKOV

Skupni dodatki

D – 01 Pregled načrtovanih finančnih sredstev za izvajanje načrta ZIR
D – 02 Načrt alarmiranja gasilskih enot v občini Velike Lašče
D – 05 Navodilo za aktiviranje občinskih sil ZiR
D – 06 Navodila za izvajanje psihološke pomoči
D – 07 Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D – 08 Navodila za uporabo pitne vode
D – 10 Navodilo za ocenjevanje škode

Posebni dodatki

D – 20 Državni načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči
D – 21 Regijski načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči
D – 22 Navodila za uporabo radijskih zvez
D – 23 Načrt sprejema in namestitve ogroženih oseb iz Posavja ob jedrski nesreči v Občini Velike Lašče
D – 102 Navodilo za pripravo in uporabo zaklonišča /zaklonilnika
D – 109 Navodilo za ravnanje ob vojaškem napadu iz zraka
D – 112 Navodilo za ukrepanje ob uporabi bojnih strupov
D – 113 Navodilo za nujno zalogo hrane
D – 114 Navodilo za prvo psihološko pomoč
D – 115 Navodilo za zaščito pred sevanjem
D – 200 Navodilo o zaščiti pred sevanjem in kako ravnamo ob morebitni nesreči NEK
D – 206 Načrt razdelitve tablet kalijevega jodida ob jedrski ali radiološki nesreči